

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 30 0 K 109977 22 Kž 4
Tuzla, 02.02.2024. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Merside Sušić kao predsjednice vijeća te Samira Jusičića i Merime Gutić kao članova vijeća, uz sudjelovanje Amre Omerbegović kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog M.B., zbog krivičnog djela Nasilničko ponašanje iz člana 362. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, u sticaju sa krivičnim djelom Laka tjelesna ozljeda iz člana 173. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama tužioca Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona i branioca optuženog M.B., advokata Ive Antića iz Tuzle, izjavljenim protiv presude Općinskog suda u Srebreniku broj 30 0 K 109977 22 K od 16.06.2022. godine, nakon sjednice vijeća održane dana 02.02.2024. godine u prisustvu tužioca Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona Saše Erakovića, optuženog M.B. i njegovog branioca Ive Antića, donio je

P R E S U D U

Žalbe tužioca Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona i branioca optuženog M.B. odbijaju se kao neosnovane i presuda Općinskog suda u Srebreniku broj 30 0 K 109977 22 K od 16.06.2022. godine potvrđuje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Općinskog suda u Srebreniku broj 30 0 K 109977 22 K od 16.06.2022. godine optuženi M.B. oglašen je krivim da je radnjama opisanim u izreci presude učinio krivično djelo Nasilničko ponašanje iz člana 362. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu KZ FBiH), u sticaju sa krivičnim djelom Laka tjelesna ozljeda iz člana 173. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, pa mu je sud primjenom navedenih zakonskih odredaba te članova 7., 42., 43. stav 1., 49. stav 1. i 54. stav 1. KZ FBiH za krivično djelo Nasilničko ponašanje iz člana 362. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH iz tačke 1. izreke presude utvrdio kaznu zatvora u trajanju od osam mjeseci, a za krivično djelo Laka tjelesna ozljeda iz člana 173. stav. 1. KZ FBiH iz tačke 2. izreke presude kaznu zatvora u trajanju od dva mjeseca, pa je uz primjenu člana 54. stav 2. KZ FBiH optuženog osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od devet mjeseci, u koju

se optuženom na osnovu člana 57. stav 1. istog Zakona uračunava vrijeme provedeno u pritvoru počev od 20.03.2022. godine do 16.06.2022. godine.

Shodno članu 75. KZ FBiH optuženom M.B. je presudom izrečena sigurnosna mjera obaveznog liječenja od ovisnosti u zdravstvenoj ustanovi JU UKC Tuzla, Centru za bolesti ovisnosti Psihijatrijske klinike u Tuzli, u trajanju od šest mjeseci, po pravosnažnosti presude.

Na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH optuženom M.B. je izrečena i sigurnosna mjera oduzimanja predmeta, i to komada kabla za vodu žute boje, koji je bio upotrijebljen prilikom izvršenja krivičnog djela pod tačkom 1. izreke presude, a koji će se po pravosnažnosti presude uništiti.

Na osnovu člana 212. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu ZKP FBiH) optuženi M.B. je obavezan da oštećenom D.Ž. naknadi pričinjenu štetu na pmv "Opel Astra" u iznosu od 1.687,082 KM, u roku od 30 dana od pravosnažnosti ove presude, dok je u preostalom dijelu imovinskopravnog zahtjeva oštećeni D.Ž. upućen na parnicu, dok su oštećeni F.F., M.Ž.1, M.Ž.2, H.B. i A.Ć. upućeni da imovinskopravne zahtjeve mogu u cijelosti ostvariti u parničnom postupku.

Na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH optuženi je oslobođen dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, dok u dijelu nagrade i naknade za troškove branioca, advokata Ive Antića iz Tuzle, postavljenog po službenoj dužnosti, troškovi padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv ove presude žalbu je izjavio tužilac Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona (kantonalni tužilac), zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači u odluci o kazni, te da sud optuženom utvrdi kazne zatvora za predmetna krivična djela u dužem trajanju od kazni zatvora utvrđenih prvostepenom presudom, te mu izrekne jedinstvenu kaznu zatvora u dužem trajanju od jedinstvene kazne zatvora izrečene prvostepenom presudom.

Žalbu je izjavio i branilac optuženog M.B., advokat Ivo Antić iz Tuzle, zbog, kako je u žalbi naveo, pogrešne primjene materijalnog prava, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog povrede člana II/3 tačka d) Ustava BiH i člana 5. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, sa prijedlogom da drugostepeni sud uvaži žalbu, ukine presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, ili da preinači presudu i optuženog za tačku 1. izreke presude oslobodi od optužbe.

Kantonalni tužilac nije podnio odgovor na žalbu branioca optuženog, dok je branilac u odgovoru na žalbu predložio da se žalba kantonalnog tužioca odbije kao neosnovana.

Na sjednici vijeća ovog suda održanoj u smislu člana 319. stav 1. ZKP FBiH kantonalni tužilac Saša Eraković je naveo da tužilaštvo ostaje kod žalbe i žalbenih navoda, a branilac optuženog Ivo Antić je naveo da odbrana u cijelosti ostaje kod svih navoda i prijedloga iz žalbe, kao i činjeničnih navoda i prijedloga istaknutih u odgovoru na žalbu, a optuženi M.B. se na sjednici vijeća pridružio navodima branioca.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda kantonalnog tužioca i branioca optuženog te po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, a cijenio je i navode branioca date u odgovoru na žalbu, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Pobijajući presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH branilac optuženog je u žalbi naveo da je tužilaštvo moralo dokazati da je na strani optuženog krivično djelo iz člana 362. stavak 2. KZ FBiH bilo obuhvaćeno njegovim umišljajem u vrijeme dovođenja u stanje u kojem nije mogao shvatiti značaj svoga djela i upravljati svojim postupcima (član 36. stav 3. KZ FBiH), te na temelju takvih dokaza tužilaštva sud je morao utvrditi sve prethodno navedeno i ključne činjenice u odnosu na primjene instituta materijalnog prava obrazložiti. Međutim, sud u ožalbenoj presudi kroz obrazloženje uopšte ne utvrđuje ključne činjenice od kojih zavisi zaključak u izreci presude da je optuženi M.B. krivično djelo iz tačke 1. dispozitiva počinio sa direktnim umišljajem, pa kada imamo u vidu i činjenicu da iz dokaza na koji se presuda poziva, a riječ je o nalazu i mišljenju vještaka neuropsihijatra, koji dokaz se jedini dotiče subjektivnih elemenata krivičnog djela na strani optuženog, a iz kojeg dokaza proizilazi da je uračunljivost optuženog u vrijeme izvršenja krivičnog djela bila bitno smanjena, onda ključnu činjenicu u vidu obaveze utvrđenja da je kod optuženog krivično djelo iz člana 362. KZ FBiH bilo obuhvaćeno njegovim umišljajem u vrijeme dovođenja u stanje u kojem nije mogao shvatiti značaj svoga djela i upravljati svojim postupcima, je sud propustio utvrditi i dati razloge o njima.

Ovi žalbeni prigovori su neosnovani.

Odredbom člana 36. stav 3. KZ FBiH, na koju se branilac poziva u žalbi, propisano je da je kriv učinitelj krivičnog djela koji se upotrebom alkohola, droga ili na drugi način doveo u stanje u kome nije mogao shvatiti značaj svog djela ili upravljati svojim postupcima, ako je u vrijeme dovođenja u to stanje krivično djelo bilo obuhvaćeno njegovim umišljajem ili je u pogledu krivičnog djela kod njega postojao nehat a zakon za takvo krivično djelo propisuje krivicu i za nehat.

Dakle, do primjene ove odredbe može doći samo ako se učinitelj krivičnog djela doveo u stanje u kome nije mogao shvatiti značaj svog djela ili upravljati svojim postupcima, drugim riječima samo u slučajevima kada se doveo u stanje u kojem je bio neuračunljiv.

Kako iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je optuženi M.B. prilikom učinjenja predmetnog djela bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, to se u konkretnom slučaju ne može ni primijeniti odredba člana 36. stav 3. KZ FBiH. Da je optuženi bio neuračunljiv ne bi ni mogao biti presudom ograšen krivim da je počinio krivično djelo.

Stoga su navodi branioca u žalbi da je tužilaštvo moralo dokazati da je na strani optuženog krivično djelo iz člana 362. stav 2. KZ FBiH bilo obuhvaćeno njegovim umišljajem u vrijeme dovođenja u stanje u kojem nije mogao shvatiti značaj svoga djela i upravljati svojim postupcima (član 36. stav 3. KZ FBiH) u potpunosti kontradiktorni žalbenim navodima branioca: „iz kojeg dokaza proizilazi da je uračunljivost optuženika u vrijeme izvršenja krivičnog djela bila bitno smanjena“.

Kada je u pitanju psihički odnos optuženog prema učinjenim djelima, prvostepeni sud je, suprotno žalbenim navodima branioca, u obrazloženju presude dao razloge o direktnom umišljaju optuženog, i to na stranici 12. presude, u četvrtom pasusu.

Pobijajući presudu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja branilac optuženog je u žalbi naveo da je riječ o nemotiviranom ponašanju i postupcima optuženog, obrazlažući to navodima optuženog upućenim oštećenom D.Ž.: „Zete, daj pare“, no ne može se samo zbog toga zaključiti da se radilo o motiviranom nasilju optuženog, jer oštećeni prije toga nije dao nikakvog povoda ponašanju optuženog i odgovorio mu je „Kakve pare, jesi li normalan“.

Stoga se neosnovano žalbom branioca optuženog prigovara da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno, jer iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud izveo pravilne zaključke o relevantnim činjenicama za predmetno djelo, pa i o odlučnoj činjenici da je radnjama opisanim u izreci pobijane presude optuženi učinio krivična djela koja mu se optužnicom stavljaju na teret.

U obrazloženju pobijane presude prvostepeni sud je dao razloge na kojima je zasnovao presudu kojom je optuženog oglasio krivim za krivična djela za koja je optužen te zašto nije prihvatio odbranu optuženog, a iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je sve izvedene dokaze prvostepeni sud cijenio savjesno u smislu člana 296. stav 2. ZKP FBiH te je nakon ocjene svakog dokaza pojedinačno i dovođenja dokaza u međusobnu vezu pravilno utvrdio činjenično stanje i osnovano zaključio da su se u radnjama optuženog stekla sva bitna obilježja predmetnih krivičnih djela, jer dovodeći u vezu obilježja bića ovih krivičnih djela i radnje koje je optuženi kritične prilike preduzeo, to jasno proizilazi da su se u radnjama optuženog ostvarila sva objektivna i subjektivna obilježja ovih krivičnih djela.

Dakle, činjenično stanje kako ga je utvrdio prvostepeni sud žalbenim prigovorima branioca optuženog nije dovedeno u sumnju, zbog čega ga je i ovaj sud prihvatio kao pravilno i potpuno utvrđeno.

Kada su u pitanju navodne povrede člana II/3 tačka d) Ustava BiH i člana 5. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama branilac u žalbi nije dao nikakve razloge vezano za iste, pa je žalba u ovom dijelu paušalna.

Takođe, u žalbi branioca žalbeni osnov koji se odnosi na povredu Krivičnog zakona (koji branilac u žalbi pogrešno naziva pogrešnom primjenom materijalnog prava) nije konkretiziran, odnosno u žalbi se ne precizira u čemu se ova povreda ogleda, koja povreda Krivičnog zakona je počinjena i na koji način, niti je to iz sadržaja žalbe moguće utvrditi. Suštinski se radi o prigovoru paušalne naravi koji se kao takav od strane ovog suda nije ni mogao ispitati, a sud ispitujući presudu po službenoj dužnosti na osnovu člana 321. ZKP FBiH nije našao povredu Krivičnog zakona na štetu optuženog.

Pobijajući presudu zbog odluke o kazni kantonalni tužilac je u žalbi naveo da sud nije na pravilan način cijenio težinu i ozbiljnost posljedica koje je optuženi inkriminiranom radnjom prouzrokovao oštećenim: D.Ž.B. koje posljedice se ogledaju u nastupanju lakih tjelesnih povreda u vidu ogrebotine na oba koljena i krvni podliv kože iznad desne obrve, M.Ž.1 koje posljedice se ogledaju u nastupanju lakih tjelesnih povreda u vidu

razderonagnječne rane lijeve strane poledine nosa, F.F. koje posljedice se ogledaju u nastupanju lakih tjelesnih povreda u vidu krvnog podliva lica i nosa, te D.Ž. koje posljedice se ogledaju u nastupanju štetu na vozilu u iznosu od 1.687,082 KM, dakle stiče se zaključak da se izricanjem navedene kazne zatvora optuženom ne može ostvariti zaštita i satisfakcija žrtve krivičnog djela. Izricanjem navedene zatvorske kazne optuženom za krivična djela koja mu se stavljaju na teret prvostepeni sud je zanemario da je jedna od svrha egzistiranja i funkcioniranja krivičnog zakonodavstva da se nakon provedenog krivičnog postupka učinitelju krivičnog djela izrekne odgovarajuća krivičnopravna sankcija, koja po svojoj prirodi stoji u srazmjeri sa težinom posljedica prouzrokovanih žrtvi krivičnog djela, jer se samo na taj način ostvaruje i prijeko potrebna zaštita interesa oštećenog. Slijedom prethodno navedenog, sa stanovišta pravednosti kažnjavanja učinitelja nedopustivo je da društvo putem organa krivičnog pravosuđa na nastupanje više lakih tjelesnih povreda oštećenim i materijalne štete odgovara izricanjem minimalne zatvorske kazne, kao što je to učinio prvostepeni sud u konkretnom slučaju. Vezano za postojanje otežavajućih okolnosti na strani optuženog kantonalni tužilac je u žalbi ukazao na raniju višestruku osuđivanost optuženog, između ostalog i za isto krivično djelo, koje presude je i pobrojao u žalbi, pa uzimajući u obzir raniju višestruku osuđivanost optuženog zaključuje da je optuženi predmetno krivično djelo, kao i većinu prethodno pobrojanih krivičnih djela, počinio u specijalnom recidivu, da je isti pokazao izraženu sklonost i upornost ka počinjenju krivičnih djela, da je većinu krivičnih djela počinio sa istim stepenom krivice i iz istih pobuda, a koje pobude se ogledaju u namjeri nanošenja povreda, nasiljem, drskim i bezobzirnim ponašanjem, ugrožavanjem građanskog mira drugoga. Zbog toga, imajući u vidu da ranije izrečene krivičnopravne sankcije očigledno nisu ostvarile svoju svrhu koja se ogleda u posebnoj prevenciji, kako je to propisano članom 7. tačka a) KZ FBiH i članom 42. tačka b) KZ FBiH, neophodno je da se optuženom za predmetna krivična djela prvo utvrdi maksimalna kazna zatvora u dužem trajanju za svako predmetno krivično djelo, a zatim izrekne jedinstvena kazna zatvora u dužem trajanju, koja mora biti adekvatna svrsi krivičnopravnih sankcija i svrsi kažnjavanja, kako bi se izvršio uticaj na optuženog da ubuduće ne čini krivična djela i kako bi se potaklo njegovo prevaspitanje.

Iako branilac u žalbi navodi da pobija presudu i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, iz sadržaja žalbe proizilazi da branilac nije naveo razloge za ovaj žalbeni osnov, ali kako prema članu 323. ZKP FBiH žalba zbog povrede Krivičnog zakona ili pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja podnesena u korist optuženog u sebi sadrži i žalbu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, to je pobijana presuda ispitana i po tom žalbenom osnovu.

Žalbe kantonalnog tužioca i branioca optuženog na odluku o krivičnopravnoj sankciji su neosnovane.

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud prilikom izbora vrste i visine krivičnopravne sankcije kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog M.B. cijenio njegove lične i porodične prilike (nezaposlen, slabo imovno stanje, otac troje djece), priznanje izvršenja krivičnog djela, iskreno kajanje, kao i da je krivično djelo pod tačkom 1. počinio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, a kao otežavajuće okolnosti na strani optuženog sud je cijenio izraženu upornost optuženog prilikom izvršenja navedenog krivičnog djela i preduzetim radnjama prema oštećenima pod tačkom 1., kao i dosadašnju osuđivanost optuženog u više navrata za iste vrste krivičnih djela.

Navodima žalbe kantonalnog tužioca se opisuje posljedica učinjenog djela prema oštećenom F.F. od strane optuženog tj. da je zadobio laku tjelesnu ozljedu, pa se ta okolnost ne može cijeliti dodatno i kao otežavajuća okolnost po optuženog, jer predstavlja bitno obilježje krivičnog djela iz člana 173. stav 1. KZ FBiH za koje je u odnosu na ovog oštećenog optuženi pobijanom presudom oglašen krivim, obzirom da po svom intenzitetu ne odstupa od uobičajenog načina učinjenja ovog krivičnog djela.

Neosnovani su i žalbeni navodi kantonalnog tužioca da sud nije u dovoljnoj mjeri cijenio činjenicu da je optuženi više puta osuđivan zbog istovrsnih krivičnih djela. Naime, ovaj sud smatra da je prvostepeni sud pravilno cijenio navedenu otežavajuću okolnost na strani optuženog i da joj je dao odgovarajući značaj, koja okolnost je u dovoljnoj mjeri došla do izražaja prilikom utvrđivanja pojedinačnih kazni zatvora za učinjena krivična djela, pa i u odnosu na krivično djelo nasilničkog ponašanja u kojem su dva lica lako tjelesno ozlijeđena i došlo je do oštećenja vozila trećeg oštećenog, kao i prilikom izricanja jedinstvene kazne zatvora, u visini kako je naprijed već navedeno, pa i ovo vijeće smatra da navedene utvrđene kazne zatvora optuženom u trajanju od osam mjeseci i dva mjeseca, kao i izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od devet mjeseci, nisu preblago, ali ni prestrogo, odmjerene i da će se sa izrečenom jedinstvenom kaznom zatvora ostvariti svrha kažnjavanja iz člana 42. KZ FBiH.

Iz navedenih razloga ovaj sud je, a kako nije našao ni povredu Krivičnog zakona na štetu optuženog na koju pazi po službenoj dužnosti, na osnovu člana 328. ZKP FBiH donio presudu kojom je žalbe kantonalnog tužioca i branioca optuženog odbio kao neosnovane i potvrdio prvostepenu presudu.

Zapisničar
Amra Omerbegović, s.r.

Predsjednica vijeća
Mersida Sušić, s.r.